

se, når eventuel fornyelse af forbeholdet efter artikel 7 skal vurderes, jf. Folketingstidende 1996-97, tillæg A, s. 4493 (det danske forbehold udløber som nævnt den 9. marts 2003). Det anføres endvidere, at de regler, der fastsættes herom i de andre EU-medlemsstater, herunder Finland og Sverige, bør inddrages i disse overvejelser.

Selv om der endnu er godt et år til det danske forbehold udløber og EU-rammeafgåelsen vil nødvendiggøre yderligere ændringer, er der efter Justitsministeriets opfattelse anledning til at revurdere forbeholdet allerede på nuværende tidspunkt i lyset af terrorangrebene mod USA den 11. september 2001.

Som disse begivenheder til fulde har illustreret, bliver samfundets problemer i øget omfang internationale og globale, og kriminaliteten bliver i stigende grad grænseoverskridende og organiseret. Dette gælder også andre former for kriminalitet end terrorvirksomhed. Kriminalitetsbekæmpelsen og retsforfølgningen må derfor også være grænseoverskridende.

Når man hidtil har nægtet at udlevere danske statsborgere til strafforfølgning i udlandet – bortset fra de nordiske lande – har det været ud fra en betragtning om, at danske statsborgere, som mistænkes for strafbare handlinger, og som pågribes her i landet, bør have krav på at blive stillet for en dansk domstol med de retssikkerhedsgarantier, der er knyttet hertil. Der er således efter straffeloven vide muligheder for at strafforfølge danske statsborgere for lovovertrædelser begået i udlandet, forudsat forholdet er strafbart både efter dansk ret og efter lovgivningen i det land, hvor overtrædelser er begået (kravet om dobbelt strafbarhed).

Det må imidlertid erkendes, at der vil kunne forekomme sager – ikke mindst om terrorvirksomhed eller anden grov international kriminalitet – hvor det kan være forbundet med store – og eventuelt uoverstigelige – vanskeligheder under en straffesag i Danmark at føre bevis for lovovertrædelser begået i udlandet, når vidnerne eller beviserne ikke befinder sig i Danmark.

Dette taler for, at straffesagen som udgangspunkt gennemføres i det land, hvor lovovertrædelser er begået, eller hvor det i øvrigt af hensyn til bevisførelsen er mest hensigtsmæssigt. Det må også indgå i overvejelserne, at det ikke kan udelukkes, at en opretholdelse af forbudet mod at udlevere danske statsborgere til strafforfølgning i udlandet vil kunne indebære, at en mistænkt dansk statsborger ikke kan straffes – eventuelt for meget alvorlig kriminalitet – fordi det i praksis ikke er muligt at gennemføre en straffesag mod den pågældende i Danmark.

Justitsministeriet vurderer på denne baggrund, at den eksisterende ordning, hvor danske statsborgere kan udleveres til de øvrige nordiske lande, jf. pkt. 4.1.2.1., bør udvides til i en revideret form at omfatte udlevering også til andre stater, særligt andre EU-medlemsstater, i de tilfælde, hvor hensynet til at beskytte danske statsborgere mod udlevering bør vige for den almindelige interesse i, at lovovertrædelser pådømmes. Det bemærkes, at Sverige og Finland, som det fremgår af pkt. 4.2., allerede har mulighed for at udlevere egne statsborgere til andre EU-lande, og Danmark vil derfor med dette forslag tage et skridt, som Sverige og Finland allerede har taget.

Det er dog Justitsministeriets opfattelse, at en adgang til udlevering af danske statsborgere på nuværende tidspunkt alene bør omfatte udlevering til strafforfølgning, da der er efter Justitsministeriets opfattelse ikke det samme behov for at kunne udlevere danske statsborgere til fuldbyrdelse af en frihedsstraf eller anden frihedsberøvende foranstaltning idømt i udlandet. Straffesagen (bevisførelsen) er i denne situation gennemført, og den dømte vil ikke kunne unddrage sig fuldbyrdelsen ved at flygte til Danmark, inden straffen er udstået (afsonet). Danmark kan i denne situation overtage fuldbyrdelsen fra domslandet og indsætte den pågældende til afsoning i dansk fængsel eller institution, jf. lov om international fuldbyrdelse af straf mv. Det følger således af 1997-tillægsprotokollen til den europæiske konvention om overførelse af domfældte fra 1983 – som er gennemført i dansk ret ved lov nr. 280 af 25. april 2001 – at der i denne situation ikke kræves samtykke fra den dømte til overførslen. Selv hvis tillægsprotokollen ikke gælder mellem Danmark og domslandet i en konkret sag, vil justitsministeren i medfør af § 10 i lov om international fuldbyrdelse af straf kunne træffe bestemmelse om fuldbyrdelse her i landet i overensstemmelse med tillægsprotokollens og 1983-konventionens regler, når humanitære eller andre særlige hensyn taler derfor. »Andre særlige hensyn« må således – i lyset af formålet med 1997-tillægsprotokollen – antages også at omfatte hensynet til retshåndhævelsen, dvs. hensynet til, at en dansk statsborger ikke ved at flygte til Danmark kan unddrage sig fuldbyrdelsen af en i udlandet idømt straf.

Justitsministeriet foreslår derfor, at udlevering af danske statsborgere bør kunne ske til strafforfølgning i *andre EU-lande*, hvor der er tale om grove lovovertrædelser, der kan medføre højere straf end fængsel i 4 år, eller hvor der er tale om, at den danske statsborger, der ønskes udleveret, har en tilknytning til den anmodende stat i form af bopæl i de sidste 2 år forud for